

Секція: Економічні науки

Коваленко Дмитро Іванович

кандидат економічних наук, доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

м. Київ, Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ

В умовах сталого розвитку одним із важливих напрямів державної політики є піклування про людину, її інтереси, підтримка у неї інтересу до саморозвитку та самореалізації, а також створення умов для приросту населення, у першу чергу за рахунок зростання народжуваності. Вказані завдання вирішуються в процесі реалізації державної соціальної політики. Одним із ключових напрямів державної соціальної політики є молодіжна політика. Можемо стверджувати, що ефективна молодіжна політика виступає важливим елементом підтримки сталого розвитку. В свою чергу, сталий розвиток ґрунтується на міцному людському потенціалі.

Параметри розвитку людського потенціалу можуть бути оптимальними лише у випадку, якщо державна молодіжна політика є результативною та ефективною.

В Україні не забезпечуються базові потреби молоді (зокрема, у доступі до якісної освіти, реалізації права на житло та гідну оплату праці тощо). Більшість інструментів розвитку молоді, її адаптації до соціальних та інших викликів залишаються декларативними. В таких умовах людський потенціал знижується, що гальмує перехід національного господарства на засади сталого розвитку.

Загальноприйнятим є трактування сталого (збалансованого) розвитку як гармонійного поєднання економічних, соціальних та екологічних складових [1]. Забезпечення такого розвитку – це проблема формування

такого суспільства, яке не руйнуватиме середовище свого існування. Перехід до моделі сталого розвитку має, в першу чергу, соціальний контекст, оскільки людина має вплив на усі його складові [2].

Концепція сталого розвитку передбачає реалізацію цілісної системи принципів діяльності, серед яких найчастіше згадують збереження природи, соціальну справедливість, забезпечення культурного різноманіття тощо [3].

Перехід економіки на модель сталого розвитку найбільш повно відображається через систему розвитку людського потенціалу, державна молодіжна політика має призводити до зміцнення людського потенціалу. Людський потенціал - це соціально-економічна категорія, яка характеризує сукупність сформованих і розвинутих будь-яких продуктивних здібностей, особистих рис і мотивацій людей (індивідів), використовуються в економічній діяльності, сприяють зростанню продуктивності національного господарства, доходів (заробітків) індивідів, національного доходу [4].

Державна молодіжна політика на практичному рівні – це комплекс заходів, спрямованих на розвиток молоді та молодіжних громадських організацій з метою створення належних політичних, соціальних, економічних, організаційних, правових умов та гарантій розвитку молоді (молодих людей). Іншими словами, державна молодіжна політика передбачає формування та підтримку певних умов і гарантій для розвитку молоді, її інтеграції в усі сфери життєдіяльності, реалізації усіх потенцій і здібностей молодих людей [5].

Постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 148 [6] затверджено Державну цільову соціальну програму «Молодь України» на 2016-2020 роки. Серед ключових завдань програми задекларовано наступні: формування громадянської позиції і національно-патріотичне виховання; здоровий спосіб життя молоді; розвиток неформальної освіти;

зайнятість молоді; житло для молоді; партнерська підтримка молоді, що проживає на тимчасово окупованій території України, та внутрішньо переміщених осіб.

Згідно нашої позиції, задекларовані завдання реалізації вказаної програми не в повній мірі враховують цілі та критерії розвитку людського потенціалу, які відображені у показниках сталого розвитку. Так, приміром, програмою не передбачено вжиття заходів з популяризації екологічного способу життя, стимулювання народжуваності, здійснення соціальних інвестицій, підвищення фінансової грамотності молоді тощо.

Усі державні програми, які виконуються в рамках реалізації державної молодіжної політики (ці програми виконуються в основному Міністерством освіти і науки та Міністерством молоді та спорту), повинні бути економічно ефективні, а відтак – їхні результати мають бути предметом фінансово-економічного аналізу. Фінансово-економічний аналіз виконання програм та проектів ґрунтується на системі певних показників, якими вимірюється ступінь виконання задекларованих завдань.

Таким чином, розвиток людського потенціалу можливий на основі ефективної реалізації державної молодіжної політики, що передбачає зокрема результативне виконання державних молодіжних програм та створити умови для стимулювання соціального інвестування серед молоді.

Література

1. Львов Д.С. Экономика развития. Москва: Экзамен, 2002. 512 с
2. Лагутін В.Д. (1996). Людина і економіка: соціоекономіка. Київ: Просвіта. 1996. 336 с.
3. Цілі сталого розвитку. URL: <http://www.sd4ua.org/shho-take-stalij-rozvitok/>

4. Садула Л.М., Плукар Л.А., Серватяк У.Б. Теоретичні аспекти управління людськими ресурсами // Економіка і управління. 2019. № 2. С. 26-31.
5. Державна молодіжна політика в Україні: соціально-педагогічний аспект. URL: <https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=455890>
6. Про затвердження Державної цільової соціальної програми “Молодь України” на 2016-2020 роки та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України // Постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 148. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/248881138>